

СТАТУС АНГЛІЙСЬКИХ ПРИСЛІВ'ІВ: КОМУНІКАТИВНО- ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ

The work in question deals with the identification status of the English proverbs, their cultural and social directions. The attention is being focused on communicative, pragmatic, anthropocentric aspects of the researched texts.

Key words: small genre texts, English proverbs, communicative-pragmatic potential, anthropocentric nature.

Розвиток наукової думки у ХХ столітті призвів до гуманізації досліджень, верифікував лінгвокогнітивний тренд, інтенсифікував дієвість принципу антропоцентризму, що не могло не вплинути на модифікацію лінгвістичної наукової парадигми. На часі людина досліджується в аспектах мислення, свідомості, пізнання, культури, етносвітогляду. Сфера сучасної лінгвістики розширилася в модусах мови, мовлення та мовленнєвої поведінки. Людина розглядається як суб'єкт, об'єкт спілкування та невід'ємна частина комунікативного процесу. Вельми **актуальним** є питання взаємовідношень термінів тріади – мова, культура, людська особистість.

Об'єктом розвідки у роботі виступають англійські прислів'я, **предметом** – їх комунікативно-прагматичні аспекти. **Мета** роботи полягає у вивченні системно-функціональної природи англійських прислів'їв, визначенні їх вербалізованого прагматичного потенціалу. Мета передбачає розв'язання таких **завдань**: з'ясувати характер прагматичних інтенцій досліджуваних одиниць, осмислити їх комунікативні стратегії та тактики, звернути увагу на їх ословлення.

Спільною ознакою прислів'їв як фольклорних текстів малої форми є інтеграція поєднання прагматичних та естетичних начал, їх утилітарно-практичного й художнього призначення [3, с. 15]. У семіотичному патерні прагматика трактується як відношення знака до інтерпретатора на відміну від відношення знака до предмета (семантика) і до інших знаків (синтактика) [4, с. 42]. Одним із напрямків лінгвопрагматики є вивчення постулатів спілкування, принципів та правил людської поведінки, які можуть бути – універсальними або специфічними. Постулати представлені аксіологічно в наступних правилах:

- 1) висловлювання має бути достатньо інформативним (правило кількості);
- 2) висловлювання не має бути свідомо неправдивим (правило якості);
- 3) висловлювання має бути по суті (правило релевантності);
- 4) висловлювання повинно бути зрозумілим, недвозначним, коротким та упорядкованим [1, с. 45-47].

Модусно-пропозиціональна інтеграція являє собою омовлення суб'єктно-об'єктних відносин у пізнавально-практичній діяльності людини: «Відношення того хто говорить до комунікативного факту це чи його оцінка, чи активна діяльність, направлена на адресата» [2, с. 3]. Зміст висловлювання представлений у наступних моделях, трьох складових:

- 1) що говориться (локуція);
- 2) який зміст поведінки виражається (іллокуція);
- 3) який ефект або результат мовлення (перлокуція) [5, с. 86-88].

Наприклад:

"We can't just wait. Call Lessing. Look in that directory by the phone for her number."

"By then, the person might be gone, and again we won't know who it was. I'm going to look myself".

"For goodness sake, be careful!"

"You can't make an omelet without breaking eggs," Eleanor said.

"What?"

"Never mind. Speak to you in a minute." [7].

Інтенція адресанта може бути маніфестуюча (експліцитна) і латентна (імпліцитна). Латентна інтенція, на відміну від маніфестуючої, яка може бути заданою чи виведеною, потребує творчого зусилля адресата [6, с. 82]. Наприклад: *Ask a silly question and you'll get a silly answer* [9]; *Bad news travels fast* [11]; *Out of sight, but not out of mind* [12].

Глибинна структура прислів'їв є важливим чинником осмислення прагматико-комунікативних тактик і стратегій досліджуваних малих текстів. Наприклад: *But why do musical **tastes differ** so, and why do we feel the need to criticise those with tastes that don't match our own?* [14]; *Great Britain hope **practice makes perfect** for European championships* [13]; ***YOU can't teach an old dog new tricks** but you can a dog handler* [8]; *Noises off: Is theatre **better safe than sorry?*** [10]. При цьому експресивно-емотивне наповнення останніх є їх інгерентною ознакою.

Аналіз емпіричного матеріалу у художньому дискурсі об'єктивує їх епідигматичну силу творити нові комунікативні одиниці в інтертекстовій функції. Прагматичні інтенції універсально реалізуються у всіх текстах. Не є виключенням і публіцистичні тексти релевантні до проблем захисту природи. Зазначена проблематика потребує концептуального осмислення на векторі комплексного лінгвокогнітивного аналізу.

Список використаних джерел

1. Грайс Г. П. Логика и речевое общение // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 16. Лингвистическая прагматика. – М.: Прогресс, 1985. – С. 217-237.

2. Лазарев В. В. Методологические основы и методический потенциал теории речевых актов // Речевые акты в лингвистике и методике: Сб. науч. тр. – Пятигорск: Изд-во ПГПИИЯ, 1986. – С. 3-10.

3. Максимов А. В. Мифологический мир в малых формах фольклора восточных славян: дис. ... канд. филол. наук: 10.01.09 / Максимов Андрей Викторович; Смоленский государственный педагогический университет. – Смоленск, 2003. – 182 с.

4. Моррис Ч. У. Основания теории знаков // Семиотика. – М.: Радуга, 1983. – С. 37-89.

5. Остин Дж. Л. Слова как действие // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 17. Теория речевых актов. – М.: Прогресс, 1986. – С.22-129.

6. Почепцов О. Г. Основы прагматического описания предложения. – Киев: Высшая школа, 1986. – 116 с.

7. Dorothy James A Place to Die: An Inspector Georg Büchner Mystery. – Xlibris Corporation. – 2010 p.

8. Other stories we liked [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.thetimes.co.uk/tto/business/industries/publicsector/article1832030.ece>

9. Page of Mark Lynas [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.theguardian.com/environment/blog/2011/jun/15/italy-nuclear-referendum>.

10. Page of Matt Trueman [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.theguardian.com/stage/theatreblog/2012/apr/19/noises-off-theatre-safe-risks>.

11. Page of Michael Jackson [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.theguardian.com/music/2009/jul/12/michael-jackson-mourning-miranda-sawyer>.

12. Page of Miranda Sawyer [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.theguardian.com/music/2008/nov/09/guns-roses-eminem-miranda-sawyer>.

13. Page of Sean Ingle [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.theguardian.com/sport/blog/2014/may/14/great-britain-european-championships-gymnasts-sofia-amanda-reddin>.

14. Page of Tauriq Moosa [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.theguardian.com/science/brain-flapping/2014/jan/24/rubbish-music-musical-tastes>.

Овсянко О.Л. Статус англійських прислів'їв: комунікативно-прагматичний аспект / О.Л. Овсянко // Сучасні філологічні студії: теоретична та прикладна лінгвістика: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Київ-Буча, березень, 2015) – К.: Міленіум, 2015. – С. 65-68.